

Árvaszúnyog a Balatonnál: pánik helyett fenntartható protokoll

Az árvaszúnyogok tömeges rajzása kellemetlen lehet a vendégeknek, de vegyszeres irtás helyett okos, fenntartható megoldásokkal kezelhető.

Nem csíp, nem terjeszt fertőzést, mégis komoly vendégélmény-romboló lehet – az árvaszúnyog rajzása ezért a balatoni szolgáltatók számára elsősorban alkalmazkodási kérdés.

Nem veszélyes, de kellemetlen

A Balatoni Limnológiai Kutatóintézet tájékoztatása szerint a Siófoki-, Szigligeti- és Keszthelyi medencékben az őszi időszak elején még jelentős árvaszúnyog-rajzás várható. A kedvező időjárás és az algatömeg miatt gyorsan fejlődő generációból a lárvák nagy része már augusztus első felében kirepült, ugyanakkor az üledékben még mintegy 750 egyed négyzetméterenként lehet jelen.

A rajzás különösen meleg, szélcsendes vagy enyhén szeles estéken lehet intenzív. A Siófoki-medencében a napnyugta utáni légáramlatok miatt egyes partszakaszokon kifejezetten erős koncentráció alakulhat ki. Fontos ugyanakkor, hogy az árvaszúnyog nem azonos a csípőszúnyoggal: nem vérszívó, és nem terjeszt szúnyogok által közvetített fertőzéseket.

A vendég számára azonban a biológiai különbség kevésbé fontos, amikor egy esti teraszozás során rovarok tömege jelenik meg körülötte. Éppen ezért a szolgáltatóknak érdemes a rajzásra nem rendkívüli eseményként, hanem kezelhető, időszakos helyzetként tekinteni.

Pánik helyett protokoll

Az egyik legegyszerűbb eszköz a **fényhasználat átgondolása**. Az árvaszúnyogokat különösen vonzhatják az erős, hideg, kékes-zöldes fények, ezért a rajzás időszakában célszerű mérsékelni a szükségtelen kültéri világítást. A melegebb, sárgás-vöröses fények és a tó felé közvetlenül nem világító, irányított lámpatestek nemcsak a rovarok koncentrációját csökkenthetik, hanem a vízparti környezethez is jobban illeszkednek.

A **teraszos vendéglátásnál a légmozgás is segítség lehet**. Az árvaszúnyog gyenge repülő, ezért megfelelően elhelyezett ventilátorokkal csökkenthető a közvetlenül a vendégek körül kialakuló rovar-koncentráció.

Érdemes előre gondolkodni a **vendégtájékoztatásban** is. Egy rövid, nyugodt és tényszerű tájékoztató – például arról, hogy az árvaszúnyog nem csíp, természetes balatoni jelenség, és a rajzás rövid ideig tart – sokat segíthet a kellemetlenség megfelelő kezelésében. A megfelelő kommunikáció itt is a vendégélmény része.

A gyakorlati protokoll része lehet továbbá a **rovarhálók használata, az esti teraszok elhelyezésének átgondolása, valamint a parti felületek rendszeres takarítása**.

Amit összegyűjtünk, ne mossuk vissza

A fenntarthatósági szempont az árvaszúnyogok esetében különösen fontos. Az elpusztult rovarokat a teraszokról, járdákról, kikötőkből és egyéb parti felületekről célszerű összegyűjteni és lehetőség szerint a parttól távolabb eltávolítani. **Visszasöprésük vagy visszamosásuk a Balatonba ugyanis éppen azt a szerves anyagot és tápanyagot juttatná vissza a tóba, amelyet a lárvák korábban felvettek.**

Az árvaszúnyogok ráadásul fontos szereplői a balatoni táplálékhálónak. Lárváikat halak, kifejlett egyedeiket pedig fecskék, seregélyek és más rovarevő madarak fogyasztják. A tömeges rajzás így rövid időre jelentős táplálékforrást biztosít, miközben a biomassza egy része a vízi rendszerből a szárazföldi táplálékhálózatba kerül.

A hosszú távú megoldás nem az irtás

Bár egy tömeges rajzás látványa könnyen vegyszeres védekezés felé terelheti a gondolkodást, az árvaszúnyogok rövid ideig élő, ökológiailag fontos szervezetek. Vegyszeres irtásuk ezért nem fenntartható válasz.

A hosszú távú kérdés sokkal inkább az, hogy **miért tudnak nagy egyedszámban fejlődni a lárvák**. A BLKI magyarázata szerint a rendelkezésükre álló táplálék mennyisége kulcsszerepet játszik: a nagyobb tápanyagterhelés, különösen a foszfor hozzáférhetőségének növekedése fokozhatja az algatermelést, ami több szerves anyagot biztosíthat az üledékben fejlődő lárvák számára.

A balatoni szolgáltatók számára ebből egy fontos, hosszabb távú üzenet következik: **a fenntartható turizmus egyik alapja maga a tó ökológiai állapotának megőrzése.** A tápanyagterhelés mérséklése, az algásodást elősegítő folyamatok visszaszorítása és a felelős tóhasználat nemcsak természetvédelmi, hanem turisztikai érdek is.

Az árvaszúnyog tehát egyszerre kellemetlen vendég és fontos ökológiai szereplő. A szolgáltatók feladata nem az, hogy „eltüntessék” a természetet, hanem hogy **okos alkalmazkodással úgy alakítsák környezetüket, hogy a vendégélmény és a Balaton ökológiai egyensúlya is megmaradjon.**